

Vilniaus lopšelis darželis „Molinukas“

projektas

Laiško kelionė

Vilnius,

2022

Tikslas:

Suteikti žinių apie paštą, apie informacijos perdavimą per epochų tarpsnius;

Uždaviniai:

Suteikti žinių apie paštą, kokias funkcijas jis atlieka;

Suteikti žinių apie pašto ženklus, jų įvairovę bei paskirtį;

Skatinti vaikus dalintis įspūdžiais, įsiklausyti, išklausyti, bendrauti, išlieti savo jausmus, mintis, rašant (vaiko amžių ir pasiekimus atitinkančiais būdais) laišką mamai, tėčiui ir kt..

Vaikai sužinojo apie įvairius informacijos būdus įvairiais laikmečiais:

- Kaip informaciją perduodavo senovėje – laiškais, ant akmenų, daiktais, turinčiais tam tikrą reikšmę; signalizuodami būgnais ir degančiais laužais;
- Susipažino, kas yra Morzės abėcėlė;
- Sužinojo, kaip atsirado pašto karios ir pašto balandžiai

Indėnų gentys

Indėnų gentys informaciją perduodavo rišdami mazgelius:

Siųsdami tam tikrus daiktus: pvz., jei greta gyvenanti gentis atsiųsdavo strėlę, tai reiškė, kad skelbiamas karas, jei pypkę ir tabako – taika;

Senovės kinai, graikai, romėnai apie svarbiausius įvykius pranešdavo iš specialių bokštų signalizuodami degančiais fakelais.

Afrikos džunglių gyventojai nuo seniausių laikų įvairias žinias perduodavo signaliniais būgnais, kurių garsas buvo girdimas net už 20 kilometrų.

Laiškai ant lentelių ir papirusų

Senovės romėnai akmenyse iškaldavo kalendorius, įvairius valstybinius potvarkius. Tam tikslui naudodavo gražų šriftą. Daug piešinių ir įrašų buvo padaryta žvėrių kauluose.

Senovės egiptiečiai laiškus rašydavo ant papirusų.

Pašto karveliai – Cher Ami

Pats žymiausias pašto karvelis Cher Ami, išgelbėjęs 200 kareivių gyvybių. Karo metu majoras Ch. Whittlesey greitai paleido pašto karvelį su naujienomis ir prašymu pasiųsti pastiprinimą, bet paleisti balandžiai būdavo nušautami. Po kelių laiko majoras parašė dar vieną žinutę: „Mūsų artilerija šaudė tiesiai į mus. Dėl Dievo meilės, liaukitės!“ ir pririšo ją prie paskutinio karvelio, vardu Cher Ami. Šis paukštis taip pat buvo sužeistas, bet pasiekė savo tikslą. Karvelio koja buvo tiesiog sutraiškyta, jis buvo pašautas į krūtinę, netekęs vienos akies. Taip 200 kareivių buvo išgelbėti.

O Cher Ami išgyveno. Veterinarai skubiai atliko operaciją ir išgelbėjo karvelio gyvybę. Vienas kareivis jam netgi išdrožė medinę koją. Sužavėti prancūzai netgi skyrė jam apdovanojimą. Žiniai apie karvelį pasekus Ameriką jis tapo vienu žymiausių pirmojo pasaulinio karo didvyrių. O Cher Ami išgyveno. Veterinarai skubiai atliko operaciją ir išgelbėjo karvelio gyvybę. Vienas kareivis jam netgi išdrožė medinę koją. Sužavėti prancūzai netgi skyrė jam apdovanojimą. Žiniai apie karvelį pasekus Ameriką jis tapo vienu žymiausių pirmojo pasaulinio karo didvyrių.

Pašto karietos ir raitasis paštas

Nuo seniausių laikų iki 19 a. vidurio laišakai dažniausiai buvo vežami laivais ir raitelių arba arklių paštu. Persijoje laiškus išnešiodavo patikimi raiteliai. Ryšiai tarp pavienių žemių ir dvarų buvo palaikomi raitaisiais pasiuntiniais žygūnais. Jų kelias driekėsi nuo vienos pilies iki kitos, pilių valdovai privalėjo aprūpinti juos ne tik nakvyne, maistu, bet ir pakeisti pavargusį žirgą nauju.

Kas yra Morzės abėcėlė?

Morzės abėcėlė – informacijos kodavimo sistema (kodinė lentelė) ilgų bei trumpų impulsų (paprastai vadinamų taškais ir brūkšniais) sekomis, kurį sukūrė Samuelio Morzė, naudojama švyturiuose.

Kadangi esama tik dviejų rūšių signalų (taškas ir brūkšnys), Morzės abėcėle užkoduotą pranešimą galima persiųsti daugeliu įvairių būdų, pradedant radijo siųstuvais (jie paprastesni nei analogiški balsą perduodantys siųstuvai) ir baigiant automobilio žibintų žybsniais, gongo dūžiais, kūjo smūgiais į uolą (naudoja užgriuvę šachtininkai) ar net akies mirkčiojimu (jei žmogus nepajėgia arba jam uždrausta kalbėti). Mirksnio ar smūgio kūju atveju signalo trukmės reguliuoti negalima, todėl keičiama pauzės tarp signalų trukmė.

Susipažinę su pašto istorija bei laiško kelione per istorijos tarpsnius, vaikai rašė, piešė, lankstė, siuntė linkėjimus ir sveikinimus. Daug emocijų suteikė laiško Kalėdų seneliui rašymas bei taip pat Paštininko atneštas laiškas nuo Kalėdų senelio. Vaikai rašė kalėdinius sveikinimus savo draugams bei kitų grupių draugams, mėtė juos į sukurtas pašto dėžutes darželio koridoriuose.

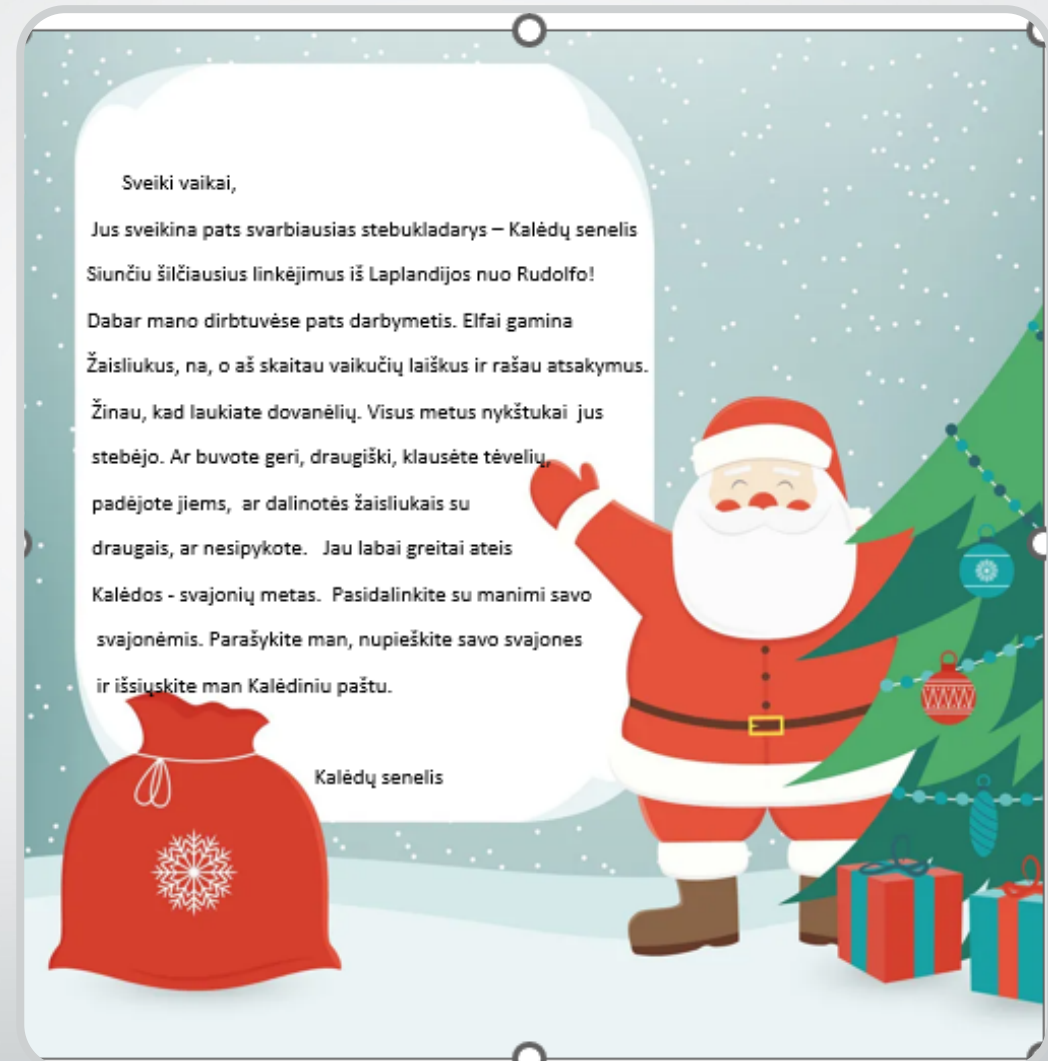

Vaikai gavo laišką nuo Kalėdų senelio

Aptarėme, kaip jaučiamės, kai gauname laišką?

Kaip jaučiamės, kai išgirstame gerus žodžius?

Kaip jaučiamės, kai rašome linkėjimus draugams, kai dalinamės meile ir širdelių šiluma;

Vaikai susipažino, kaip reikia rašyti laišką ir jį išsiųsti, kad jis pasiektų adresatą

Patys lankstė, klijavo vokus, kūrė pašto ženklus.

Susipažino su pašto ženklais, jų istorija, kas vaizduojama pašto ženkluose ir kam jie reikalingi.

Susipažinę su pašto balandžiais, vaikai patys juos lankstė, prie sparnelių prikabinę po laiškėlj, siuntė draugams

Vaikai pabuvo senovēs
indēnais – bandē garsā
perduoti būgnais

Keliavome arkliais ir kariatomis

- Susipažino sus Morzės abėcėle, sužinojo kam ji reikalinga; pabandė patys plojimais išgauti paprastus žodžius naudodami Morzės abėcėlę

MAMA - - . - - - . -
 TĖTIS - . - ... ..

A	· -	J	· - - -	S	· · ·	2	· · - - -
B	- · · ·	K	- · -	T	-	3	· · · - -
C	- · - ·	L	· - · ·	U	· · -	4	· · · · -
D	- · ·	M	- -	V	· · · -	5	· · · · ·
E	·	N	- ·	W	· - -	6	· · · · -
F	· · · ·	O	- - -	X	- · · ·	7	- · · · ·
G	- · ·	P	· - · ·	Y	- · - -	8	- · · · ·
H	· · · ·	Q	- · - ·	Z	- · · ·	9	- · - · ·
I	· ·	R	· · ·	1	· - - - -	0	- - - - -

Išvados

- Projekto metu vaikai susipažino vaikus su laiško kelione, pašto atsiradimu; kaip būdavo galima išsiųsti paštą senovės laikais ir mūsų dienomis;
- Sužinojo kaip galima išlankstyti voką, sukurti pašto ženklą, atviruką, sveikinimą;
- Vaikai pajuto, kaip jaučiasi rašydami gerus linkėjimus ir sveikinimus savo draugams, kaip gera dalintis meile ir džiugiomis emocijomis; kaip smagu laišką išsiųsti, o taip pat ir jį gauti;
- Daug emocijų sukėlė pramogėlė, grojimas būgnais, bei pasivažinėjimas karieta